

Æti — nýggjur veiðimøguleiki

—royndirnar halda fram í summar

Síðst í farna ári varð stovnað eitt parts-reiðari, P/r Plankton, sum skal reka fiskiskap eftir plankton (æti), upsa, kongafiski, jákupsskel og øðrum skelja-fiski. Felagið hevur gjørt sáttmála við Johs. Kristensen í Hvide Sande um bygging av einum 110 ft. langum stál-skipi. Skipið skal m.a. fiska æti triggjar mánaðir av árinum og mettt verður, at tað hesa tíðina kann fáa eini 300 tons av reyðæti. Ætið verður blokk- og single-fryst umborð og tað verður annars pakkað og viðgjørt á sama hátt sum rækjur

— Nú er stóðan tann, at allir teir veiðihættir, sum vit vanligu hava brúkt, eru vorðnir avmarkaðir. Tí er neyðugt at troysta aðrar ella allar móguleikar í fiskiveiðu og eftir mini meting skuldi tað verið av størsta áhuga hjá tí almenna at stuðla hesum tiltakinum, sigur Hans Jacob Dam, skipari, um ætlanina at fiska æti og krill.

Vesturvarði

Tá John Dam í 1969 lat byggja Vesturvarða hevði hann fingið tað hugskot at royna eftir rækjum eftir at laksatiðin var liðug. Hann varð tí noyddur at seta trolspæl í bátin og av tí sama misti hann 10% av studninginum, tí lógin var, at garna- og línuskip fingi 25% í studningi, men trolarar einans 15%.

Men, sigur Hans Jacob Dam, tá ein tíð var farin, fekk John heiðurstekin frá landsstýrinum fyri at

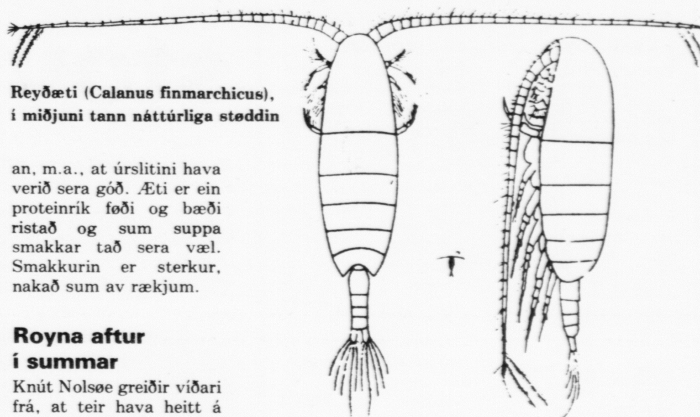
Hans Jacob Dam (h.m.) og Knút Nolsøe — slóðbrótarar í fiskivinnuni

hava funnið nýggjar veiðuhættir.

— Ongin trúði tá, í 1969, at rækjufiskiskapurin kundi bliva ein løndandi vinna. Men nú kenna vit úrslitið. Sjálvur meini eg, tað er beinleiðis neyðugt at fara undir royndarfiskiskap eftir æti.

Til fiskaaling og mannaføði

Knút Nolsøe ein av stovnarunum av P/r Plankton, sigur, at russar og japanarar í fleiri ár hava gjørt royndir við at fiska æti og krill (ein skeljafiskur, sum hoyrir til sama stovn sum rækjurnar, men er munandi minni enn rækja). Í

an, m.a., at úrslitini hava verið sera góð. Æti er ein proteinrik føði og bæði ristað og sum suppa smakkar tað sera væl. Smakkurin er sterkur, nakað sum av rækjum.

Royna aftur í summar

Knút Nolsøe greiðir viðari frá, at teir hava heitt á stovnar, eitt nú Føroya grunnin og landsstýrið, um peningaliga hjálp til bátskeyp og útgerð, so leiðis at líknandi royndir, sum tær, norðmenn hava

hann í fjør heyst vitjaði týskar silaalarar. Tveir teirra søgdu seg longu í vár vilja keypa 2—300 tons av æti, viðgjørt sum silafóður. Sagt verður, at 2 kg av æti fara til 1 kg av sili. Knút Nolsøe sigur viðari, at hann eisini vitjaði eina verksmiðju, sum framleiðir silafóður. Her var stóru áhugi fyri at keypa æti sum ráevni til framleiðsluna.

Norðmenn hava hesi seinastu árin selt millum 50 og 200 tons av reyðæti um árið til fiskaalarar í teimum skandinavisku londunum. Men ein partur av veiðuni er farin til mannaføði.

Samband við aðrar

Knút Nolsøe sigur at enda, at tað er av stórum

týðningi, at tað almenna setur seg í samband við tær tjóðir, sum longu nú fiska hesi smáu djórini. Hann nevnr serliga Japan og Russland, sum hava funnið fram til eina sonarskipan (astic), ið virkar sum ein undirvatnsradari. Hesi tól verður neyðugt at útvega til skipið hjá P/r Plankton umframt pumpi-útgerð og tól til at skilja ætið burtur úr sjónum.

Knút Nolsøe sigur, at teir í hesum døgum hava sent umsóknir um studning til landsstýrið og um lán til Realin og Fiskaribankan. Um figging fæst til skipsbyggingina, sigur sáttmálin við skipasmíðjuna, at byggingin kann byrja í august h.á. og skipið latast á hesyri 1979. Tað kemur at kosta uml. 10 mill. kr.

Reingerð

Søkt verður eftir fólki at gera reint í Fornminnissavninum frá 1. apríl.

Føroya Fornminnissavn
v/Landavegin

Venjingartíðir hjá HB

Mánadag kl. 18.30 dreingir í Ítróttarhøllini. Kl. 19 vaksni og unglingar í Gundadali.

Mikudag kl. 18 dreingir í Gundadali. Kl. 20 vaksni og unglingar í Gundadali.

Hósdag kl. 18 dreingir í Gundadali. Kl. 19 vaksni og unglingar í Gundadali.

Nýggir limir verða teknaðir.

H.B.

lótuni eru fimm japansk skip, harav eitt royndarskip, og fleiri russisk skip á krillveiðu við Antarktis. Eisini norðmenn hava gjørt royndir við at taka reyðæti úr sjónum. Teir hava brúkt glúpar til hetta, men P/r Plankton ætlar at brúka pumpu. Hesin háttur er lítið royndur enn og tað er serliga ein effektivur máti at skilja ætið burtur úr, sum má finnast.

Spurdur, hvat ætið verður brúkt til, sigur Knút Nolsøe, at so hvørt sum tað verður truplari at fáa nóg mikið av fiski og ovfiskingin vindur uppá seg, eru fleiri lond farin yvir til fiskaaling. Fiskur, sum verður aldur, krevur eisini føði og tað er hetta, ætið fyrst og fremst má og skal brúkast til.

Men, leggur Knút Nolsøe afturat, tað hava eisini verið gjørdar royndir við at brúka æti til mannaføði. Um hetta skrivur enski vísindamaðurin Alistair Hardy, professari við Oxford háskúl-

gjort, kundu gerast her millum oyggjarnar. Teir fingi studning og í fjør heyst varð gjørt ein litil roynd eftir æti við vanligum ekkoloddi og netglúpi. Tað eydnaðist væl at finna ætið og sila tað úr sjónum og í juni-juli verður hildið fram við royndunum, men tá verður roynt við pumpu.

Royndirnar verða gjørdar á teimum føroysku fjørðunum, men annars finnast æti og krill um øll høv, frá suðurpólnum til norðpóln. Serliga, har sum heitir og kaldir streymar møtast, eru nøgdinrar stórar.

Tað er júst hetta, at fiskast kann á altjóða øki, har ongar kvotur eru galdandi, sum er ein av teimum stóru fyrimunum við hesi veiðuni, sigur Knút Nolsøe.

Marknaður í Týsklandi

Um spurningin, hvar sleppast kann av við æti, sigur Knút Nolsøe, at

Hans Jacob Dam umborð á Vesturvarða. Umframt hann og Knút Nolsøe eru tveir synir hansara, Jóan Hendrik og Viggo Dam, stovnarar av P/r Plankton. Ætlanin er, at Hans Jacob skal fara skipið hjá felagnum, sum skal hava eina manning uppá 7—10